

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 3 (5)
2026**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

**Farg‘ona davlat universiteti uchun
MAXSUS SON**

3

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Abduvoxidov A.A. Moliyaviy bilim va ko‘nikmalarning iqtisodiy mazmuni hamda nazariy tamoyillari.	7
Olimova N.X. Qayta tiklanadigan energiya manbalaridan samarali foydalanishni rivojlantirish strategiyalari.	11
Эргашев А.Х. Исследование текущих тенденций и ограничений инвестиционной активности предприятий в стране.....	15
Yulchiyev A.O. Turistik destinatsiya tabiati va rivojlanish omillari: taklif va talabga asoslangan yondashuvlar.....	19
Mirzayev A.T., Ne‘matova D.A. Sanoatning bazaviy tarmoqlarini rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirish.....	23
Karimov Sh.X. Turizm faoliyatini boshqarish jarayoniga hududiy salohiyatning ta‘sirini baholash.....	30
O‘rinboyev D.B. Qurilish materiallari sanoati korxonalarida inqirozning shakllanish bosqichlari va diagnostik ko‘rsatkichlari tahlili.....	34
Goziyev M.Sh., Bahodirova M.R. Digital transformation of corporate governance in developing economies (case of Uzbekistan).....	44
Israilova M.V. Sanatoriya-kurort sohasida mulkchilik munosabatlarini transformatsiyalashning ayrim masalalari.....	48
Turg‘unov M.M. Milliy iqtisodiyotda oziq-ovqat sanoati rivojlanishining tarmoq xususiyatlari.....	53
Raximova K.N. Raqamli iqtisodiyot sharoitida axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish masalalari.....	58
Mannopova M.S. Agrar sohaning barqaror rivojlanishida meva-sabzavotchilik klasterlari: tuzilma, yo‘nalishlar va asosiy tamoyillar.....	63
Nematova Sh.E. Raqamli transformatsiya sharoitida xizmatlar sifat menejmenti va kichik biznes subyektlarining iqtisodiy barqarorligi.....	68
Rasulov U.A. Raqamli iqtisodiyot — yangi O‘zbekiston iqtisodiy islohotlarining tayanch omili.....	72
Raximov D.Sh. Sanoat ishlab chiqarishini diversifikatsiya qilish jarayonlari va qayta ishlash tarmog‘ining raqobatbardoshlikka ta‘siri.....	77
Teshabayeva O.N. Turkiya tajribasi asosida turizm infratuzilmasini rivojlantirish yo‘nalishlari.....	81
Jumakulov Z.I., Tursunaliyeva K. O‘zbekiston Respublikasi bank tizimi: holati, rivojlanish tendentsiyalari va islohotlar samarasi.....	85
Jaksimova Z.R. Ko‘lam samarasi turlari, ularning tavsifi va ko‘lam samarasi asosida samaradorlikni oshirishning nazariy modellari.....	88
Yunusov A.R. "Green economy" - the problem of teaching at universities in Central Asia using the experience of european union universities.....	92
Юнусов Ш. Роль цифровизации и искусственного интеллекта в углублении региональных экономических отношений в Центральной Азии.....	95
Xalmatjanova G.D. Klasterlarni boshqarishning samaradorligini oshirish va resurslardan optimal foydalanish.....	104
Xomidov Q.Q. O‘zbekistonda turistik majmualar faoliyatini boshqarishning nazariy jihatlari.....	109
Jo‘rayev H.Q. Oziq-ovqat sanoati korxonalarining strategik salohiyatini baholashning jarayon va tizimli yondashuvlari	114
Xakimov D.R. Oliy ta‘lim sohasida bozor munosabatlari rivojlanishining asosiy omillari.....	117
To‘xtasinova D. Xalqaro hamkorlikning eksport-import oqimlarini tartibga solishdagi roli.....	123
Xolmatov B.A. Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishida tejamkorlik darajasini statistik baholash.....	127
Jumakulov Z.I., Baxromov B. O‘zbekiston davlat byudjetini shakllantirishda soliqlarning roli.....	131
To‘ychiyeva B.V. Oziq-ovqat sanoati korxonalarining barqarorligini ta‘minlashda strategik boshqaruvning ilmiy-nazariy asoslari.....	133
Abdisamatov Sh.A. Makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar va iqtisodiy o‘shish barqarorligining asoslari hamda zamonaviy muammolari.....	141
Asraqulov A.S. Turistik xizmatlar bozorining rivojlanish xususiyatlari va turistik xizmat turlari diversifikatsiyalashuviga yondashuvlar.....	145
Rakhimova K.N., Mrs. Oubih Warda Institutional and innovative mechanisms for the development of digital tourism in Uzbekistan.....	151
Muxtorov A.A., Mirzayev A.T. Turizm sohasiga investitsiyalarni jalb etish jarayonlarini boshqarishning omilli tahlili.....	154
Usibjonova G.U., Mannopova M.S. Milliy iqtisodiyotda tadbirkorlik faoliyati va uning barqarorligini ta‘minlashning ilmiy asoslari.....	161

Oltiboyeva M.A., Teshabayeva O.N. O‘zbekiston turizm logistikasini rivojlantirishda raqamli innovatsiyalarning roli.....	166
Ximmatova G.K., To‘xtasinova D. Xizmatlar bozorida korxonalarining raqobat ustunligini barqarorlashtirish.....	170
Oltiyeva M.A., Mirzayev A.T. Hududlar resurs salohiyatini baholash orqali potensial turistik resurslarni turistik faoliyatga kiritish imkoniyatlarini modellashtirish.....	174
Xasanova R., Teshabayeva O.N. Qishloq xo‘jaligi tarmoqlarida diversifikatsiyaning hududiy jihatlari.....	180
Zufarova G.A. Ta‘lim bitiruvchilarining ko‘nikmalari va mehnat bozori ehtiyojlari o‘rtasidagi nomuvofiqlik muammosi.....	184
Ergashev J.S. "Yashil marketing" konsepsiyasi asosida energiya tejamkor qurilish materiallari bozorini rivojlantirish	187
O‘rinov A.A. Tikuv-trikotaj mahsulotlariga talabni shakllantirish va sotishni rag‘batlantirish tizimining o‘ziga xos xususiyatlari.....	192
Uzganbayeva D.T., Mo‘ydinov A. Sut va sut mahsulotlarini qayta ishlash korxonalarida innovatsion salohiyatini iqtisodiy-matematik va faoliyatni boshqaruv mexanizmlari takomillashtirish.....	197
Саиджоновна З.Б. Ўзбекистонда саноат корхоналарига инвестиция жалб қилишнинг иқтисодий самарадорлиги.....	201
Qodirov Z.E. Fermer xo‘jaliklari faoliyatini rivojlantirishning imitatsion modellar tizimi.....	205
Ahmadaliyeva R.A., O‘rinov A.A. Qishloq xo‘jaligini modernizatsiya qilishning iqtisodiy ahamiyati.....	210
Хайдаров Х. Сугурта муносабатларида сугурта тариф ставкаларини ахамияти ва муаммолари.....	214
Махамადийев М.М. Iqtisodiy tarmoqlarda innovatsion g‘oyalar bankidan foydalanishning tahliliy asoslari..	217
Madaminov G‘.M. Harbiy xizmatchilarni moddiy rag‘batlantirishda qo‘shimcha to‘lovlar tizimining iqtisodiy va institutsional asoslari.....	222
Nazirboyev D.D. Moliyaviy siyosat va ijtimoiy barqarorlik omillari.....	227
Хасанова С.И. Ишлаб чиқариш корхоналари бошқаруви назарий асослари.....	232
Teshaboyev B.A. Econometric analysis of internal and external factors affecting the management efficiency of tourism enterprises.....	237
Mustafoyeva Z.A. Fintech texnologiyalarining moliya tizimi rivojlanishidagi o‘rni va istiqbollari.....	242
Xolmirzayev U.A., Muradova N.R. Rivojlanish strategiyalarida raqobat va hamkorlik o‘rtasidagi muvozanat: nazariy yondashuv va amaliy tahlil.....	245
Sadullayev R.P. Ekologik vaziyatni barqarorlashtirishda soliq mexanizmidan samarali foydalanish metodologiyasi: xorij tajribasi.....	249
Мурадов Б.Х., Аширов Д.Ф., Бахтиёрв Т.Д., Собиров Х.С. Қудратов М.Н. Основные факторы инновационных процессов АЭС, устойчивых источников энергии и перехода к «Зелёной» экономике.....	258
Tursunov O.B. Transport-logistika tizimini rivojlantirish orqali iqtisodiy o‘shishni ta‘minlash.....	269
Sayitbayev Sh.D. Yangi O‘zbekistonda moliyaviy barqarorlik va iqtisodiy o‘shish.....	274
Ibodulloyeva Z.S. Aligning energy systems engineering education with Uzbekistan’s renewable energy transition: rethinking curriculum reform through a policy–education lens.....	278
Salimova Z.S. Investitsiyalar va aholi daromadlari o‘rtasidagi mutanosiblikni ta‘minlashning konseptual asoslari.....	282
G‘aybullayeva Z.R., Oxunjonova K.K. Respublika tijorat banklari operatsiyalari va ularni rivojlantirish masalalari.....	286
Абдуллоев А.Ж. Ўзбекистонда маҳсулот сифатини бошқариш амалиётини давлат томонидан тартибга солиш йўналишлари.....	289
Rahimova M.I. O‘zbekistonda ayollar rahbarligidagi korxonalarining eksport faoliyati va hududiy rivojlanish tendensiyalari.....	294
Rahmatullayeva D.O. Bandlik tuzilmasining o‘zgarishi va iqtisodiy samaradorlikka ta‘siri.....	299
Valikulov Sh.Z. “O‘zbekneftgaz” AJ da investitsion faoliyatning iqtisodiy samaradorligini oshirish omillari va ularni tizimli tahlil qilish.....	305
Турабекова Г.И. Яшил иқтисодиёт ва инсониятнинг барқарор келажаги учун йўл.....	312
Tajirboyev S.O. Xalqaro investitsiyalar va kapital oqimlari.....	316
Madaminov A.M. Sanoat korxonalarini faoliyatida zamonaviy boshqaruv mexanizmlaridan foydalanish istiqbollari (oziq-ovqat sanoati misolida).....	319

MAKROIQTISODIY KO‘RSATKICHLAR VA IQTISODIY O‘SISH
BARQARORLIGINING ASOSLARI HAMDA ZAMONAVIY MUAMMOLARI

МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ, А ТАКЖЕ ОСНОВЫ И
СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА

MACROECONOMIC INDICATORS AND THE FOUNDATIONS AND CONTEMPORARY
PROBLEMS OF ECONOMIC GROWTH SUSTAINABILITY

Abdisamatov Sh.A. (katta o‘qituvchi, FarDU)

Annotatsiya

Maqolada makroiqtisodiyotning nazariy asoslari, uning rivojlanish bosqichlari va evolyutsiyasi ko‘rib chiqilgan. Barqaror iqtisodiy o‘shni ta‘minlash nuqtai nazaridan asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar tahlil qilingan. Uzoq muddatli o‘sh barqarorligini ta‘minlash uchun kompleks institutsional va tarkibiy yondashuv zarurligi haqida tegishli xulosalar berilgan.

Kalit so‘zlar: makroiqtisodiyot, iqtisodiy o‘sh, YaIM, inflyatsiya, ishsizlik, byudjet taqchilligi, to‘lov balansi, barqaror rivojlanish.

В статье рассматриваются теоретические основы макроэкономики, этапы ее развития и эволюции. Анализируются основные макроэкономические показатели с точки зрения обеспечения устойчивого экономического роста. Делаются соответствующие выводы о необходимости комплексного институционального и структурного подхода к обеспечению долгосрочной стабильности роста

Ключевые слова: макроэкономика, экономический рост, ВВП, инфляция, безработица, бюджетный дефицит, платежный баланс, устойчивое развитие.

The article examines the theoretical foundations of macroeconomics, its stages of development and evolution. The main macroeconomic indicators are analyzed from the point of view of ensuring sustainable economic growth. Relevant conclusions are drawn about the need for a comprehensive institutional and structural approach to ensuring long-term growth stability.

Keywords: macroeconomics, economic growth, GDP, inflation, unemployment, budget deficit, balance of payments, sustainable development.

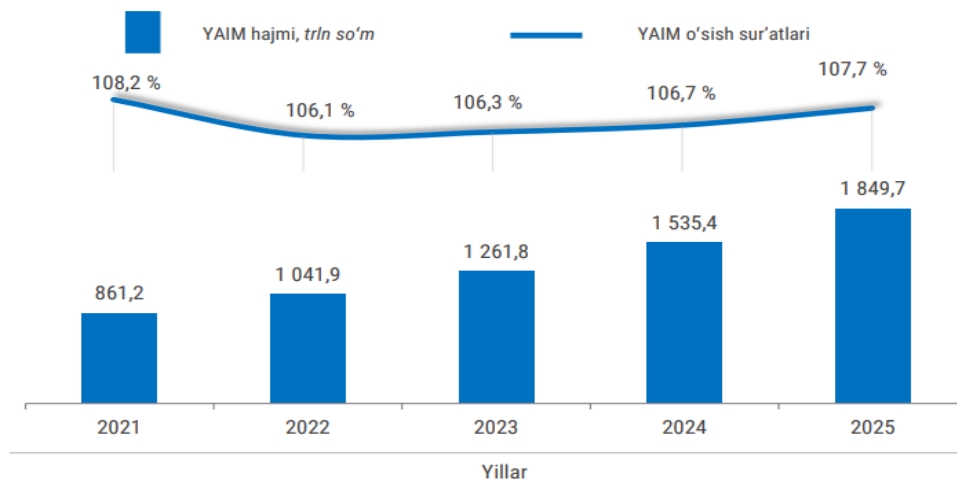
Bugungi kunda iqtisodiy o‘shning barqarorligi zamonaviy iqtisodiyot va davlat boshqaruvida markaziy o‘rinda turuvchi masala hisoblanadi. Milliy iqtisodiyotlarning o‘zaro bog‘liqligini kuchaytiradigan globallashtirish sharoitida makroiqtisodiy barqarorlikni ta‘minlash strategik ustuvor vazifaga aylanib bormoqda.

Iqtisodiy o‘shning o‘zi barqaror rivojlanishni kafolatlamaydi. Ishlab chiqarish hajmining qisqa muddatli o‘shini inflyatsiya bosimi, davlat qarzining ortishi, savdo nomutanosibligi va moliyaviy inqirozlar bilan birga bo‘lishi mumkin. Shuning uchun ham makroiqtisodiy ko‘rsatkichlarni tahlil qilish samarali iqtisodiy siyosatni ishlab chiqish uchun juda muhimdir.

Ma‘lumki, makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar — bu mamlakat iqtisodiyotining umumiy holatini aks ettiruvchi va uning rivojlanish dinamikasini baholash, tendensiyalarni aniqlash va asosli strategik qarorlar qabul qilish imkonini beruvchi umumlashtirilgan miqdoriy xususiyatlar to‘plamidir.

Makroiqtisodiy ko‘rsatkichlarga ya‘ni ichki mahsulot (YaIM), inflyatsiya, ishsizlik, byudjet taqchilligi, to‘lov balansi, iqtisodiy o‘sh va barqaror rivojlanish kiradi. Bu ko‘rsatkichlarning barchasi birgalikda milliy iqtisodiyotning holatini yaxlit tushunishga, uning barqarorligini baholashga va uzoq muddatli va muvozanatli o‘shni ta‘minlash uchun iqtisodiy siyosat yo‘nalishini aniqlashga imkon beradi[1].

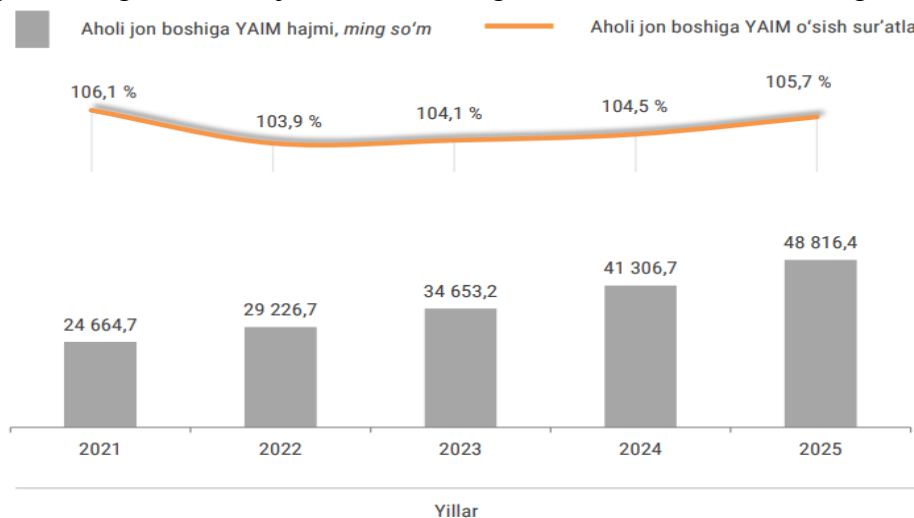
O‘zbekiston milliy iqtisodiyotining makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari so‘nggi yillarda barqaror o‘shishni ko‘rsatdi va mamlakatning hozirgi rivojlanish tendensiyalarini aks ettiradi. Dastlabki statistik ma’lumotlarga ko‘ra, 2025-yilning yanvar-dekabr oylarida O‘zbekiston Respublikasining yalpi ichki mahsuloti (YAIM) hajmi joriy narxlarda 1849,7 trln. so‘mni hamda 2024-yilning mos davri bilan taqqoslaganda real o‘shish sur‘ati 7,7 % ni tashkil etdi. Bu mamlakat iqtisodiy siyosatining samaradorligini ta’kidlaydi.

1-rasm. YaIM hajmi va o‘shish sur‘atlari[4]

Aholi jon boshiga YaIM muayyan davrda joriy narxlardagi YaIM hajmini mamlakatning o‘rtacha aholisi soniga bo‘lish orqali aniqlanadi.

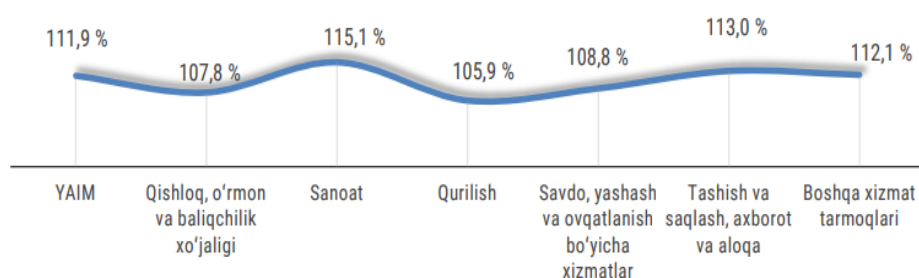
Shuningdek, 2025-yil yakunlariga ko‘ra, aholi jon boshiga YAIM hajmi 48816,4 ming so‘mni hamda 2024-yilning mos davriga nisbatan real o‘shish sur‘ati 5,7 % ni tashkil etdi. Taqqoslash uchun: 2024-yilda aholi jon boshiga YAIM hajmi 41306,7 ming so‘mni tashkil etib, 4,5 % ga o‘sgan edi.

2-rasm. Aholi jon boshiga YAIM hajmi va o‘shish sur‘atlari, [3]

YaIM deflyator indeksi iqtisodiyotda narxlarning o‘rtacha o‘zgarishini ifodalaydi va nominal YaIM (joriy narxlardagi hisobot davri YaIM)ning real YaIMga nisbati orqali hisoblanadi.

Bu ko‘rsatkich 2025-yildagi narxlarga nisbatan 111,9 %ni tashkil etdi. YaIM deflyator indeksining eng yuqori ko‘rsatkichlari sanoat tarmog‘ida – 115,1 %, tashish va saqlash, axborot va aloqada – 113,0 % va boshqa xizmat tarmoqlarida – 112,1 % qayd etildi. Respublikaning o‘rtacha darajasidan past bo‘lgan deflyator indeksleri qurilishda – 105,9 %, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 107,8 % hamda savdo, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarda – 108,8 % qayd etildi.

3-rasm. YaIMning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha deflyator indeksleri[2]

Iqtisodiy o'sish sur'ati iqtisodiyotning asosiy tarmoqlarida kuzatilgan ijobiy dinamika bilan bog'liqdir. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YaIMni ishlab chiqarish quyidagi jadvalda keltirilgan ma'lumotlar bilan ifodalanadi:

1-jadval

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha YaIMni ishlab chiqarish[2]

	Hajmi, mlrd so'm		O'sish sur'atlari, % da	YaIM o'sishidagi hisssasi, f.p. da
	2024- yil yanvar-dekabr	2025- yil yanvar-dekabr		
YaIM – jami	1 535 431,7	1 849 650,0	107,7	x
<i>shu jumladan:</i>				
Tarmoqlarning yalpi qo'shilgan qiymati	1 475 010,2	1 768 139,4	107,7	7,4
qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	272 224,4	306 294,2	104,4	0,8
sanoat	384 377,6	472 729,7	106,8	1,7
qurilish	107 113,9	129 224,1	114,0	1,0
savdo, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar	176 808,3	215 494,4	112,0	1,4
tashish va saqlash, axborot va aloqa	115 533,9	149 508,8	114,5	1,1
boshqa xizmat tarmoqlari	418 952,1	494 888,2	105,4	1,4
Mahsulotlarga sof soliqlar	60 421,5	81 510,6	107,4	0,3

Iqtisodiyotning barcha tarmoqlarida yaratilgan yalpi qo'shilgan qiymat hajmi YAIM umumiy hajmining 95,6 % ini tashkil etdi va 7,7 % ga o'sdi (YAIM mutlaq o'sishiga ta'siri 7,4 foiz punktni tashkil etdi). Mahsulotlarga sof soliqlarning YAIM tarkibidagi ulushi 4,4 % ni tashkil etdi va 7,4 % darajasida o'sish qayd etildi.

O'tgan yil yakunlariga ko'ra, O'zbekistonda yillik inflyatsiya darajasi 7,3 foizni tashkil etdi, bu 2024-yildagi 9,8 foizlik ko'rsatkichga nisbatan sezilarli darajada past bo'lgan. Narxlarning o'rtacha oylik o'sishi 0,6 foizni qayd etgan bo'lsa, aholi tomonidan sezilgan yillik inflyatsiya esa 12,0 foiz atrofida bo'lgan.

2025-yil davomida inflyatsiya pasayib borishi bilan real samarali almashuv kursi o'zining o'rta muddatli trendiga qaytishi kutilgan. Bu o'z navbatida norasmiy sektorning saqlanib qolishiga qaramay, ish o'rinlarini yaratish va iqtisodiy faollikning oshishini aks ettiradi.

Iqtisodiy o'sish — bu iqtisodiy rivojlanishning asosiy ko'rsatkichi bo'lib, mamlakatning turmush darajasini yaxshilash, bandlikni oshirish va global bozorlarda raqobatbardosh mavqeyini mustahkamlash qobiliyatini aks ettiradi.

O‘zbekistonda iqtisodiy o‘shish barqaror ijobiy dinamika bilan tavsiflanadi. YaIMning real o‘shishi 2024-yilda taxminan 6,5% ni tashkil etgan bo‘lsa, 2025-yilda 5,9% va 2026-yilda 5,8% ni tashkil etishi prognoz qilinmoqda, bu iqtisodiy faollikning davom etishi va ichki va tashqi qiyinchiliklarga asta-sekin moslashishdan dalolat beradi. Inflyatsiya 2024-yilda taxminan 9,8% ni tashkil etgani holda, 2025-yilda esa 8-9% gacha pasayishi kuzatildi, bu esa narxlar bosimini jilovlash bo‘yicha olib borilayotgan siyosatni aks ettiradi.

Mehnat bozorida ham ijobiy dinamika kuzatilmoqda: ishsizlik darajasi 2020-yildagi 10% dan ortiqdan 2024-yil oxiriga kelib 6,8% gacha pasaydi, garchi norasmiy bandlikning katta qismi saqlanib qolsa ham. Davlat qarzi o‘rtacha darajada qolmoqda — YaIMning taxminan 32-33% — bu nisbiy moliyaviy barqarorlikni va investitsiyalar va ijtimoiy dasturlar uchun imkoniyatlarni ta‘minlaydi.

Iqtisodiyotdagi tarkibiy o‘garishlar ham o‘shishning barqarorligini mustahkamlashga hissa qo‘shadi. Sanoat va qishloq xo‘jaligining rivojlanishi bilan birga, ishlab chiqarishning mavqeyi mustahkamlanmoqda, xizmat ko‘rsatish va transport sohalari kengayib bormoqda, bu esa iqtisodiy rivojlanishning yanada muvozanatli modelini yaratmoqda.

Globallashgan dunyoda milliy iqtisodiy o‘shishning barqarorligi ularning tashqi va ichki qiyinchiliklarning uyg‘unligiga moslashish qobiliyati bilan belgilanadi. Zamonaviy global iqtisodiyot yuqori darajadagi o‘zaro bog‘liqlik bilan tavsiflanadi, bu esa alohida mamlakatlarning global moliyaviy, geosiyosiy, energetika va texnologik o‘zgarishlarga sezgirligini oshiradi.

Geosiyosiy beqarorlik ham iqtisodiy rivojlanishga sezilarli ta‘sir ko‘rsatadi. Savdo cheklavlari, sanksiyalar va xalqaro siyosiy muhitdagi o‘zgarishlar ta‘minot zanjirlarini buzishi, tashqi bozorlarga kirishni cheklashi va eksport daromadlarini kamaytirishi mumkin. Bunday sharoitda moslashuvchan tashqi savdo strategiyasini ishlab chiqish va savdo sheriklarini diversifikatsiya qilish barqaror o‘shishni ta‘minlash uchun juda muhimdir.

Energetika shoklari makroiqtisodiy barqarorlikka jiddiy tahdid solishda davom etmoqda. Global energiya narxlarining o‘zgarishi ishlab chiqarish xarajatlari, inflyatsiya va to‘lov balansiga bevosita ta‘sir qiladi. Mahalliy energiya quvvatlarining rivojlanishi bilan ham iqtisodiyot tashqi muhitdagi o‘zgarishlarga sezgir bo‘lib qolmoqda, bu esa energiya samaradorligini oshirish va qayta tiklanadigan energiya manbalaridan keng foydalanishni talab qiladi.

Iqlim o‘zgarishi muhim omilga aylanib bormoqda. Ekstremal ob-havo hodisalari, qurg‘oqchilik va beqaror suv resurslari, ayniqsa yirik qishloq xo‘jaligi sektoriga ega mamlakatlarda qishloq xo‘jaligi, oziq-ovqat xavfsizligi va daromadlarga ta‘sir qiladi. O‘zbekiston uchun iqlim xavflari qishloq xo‘jaligi texnologiyalarini modernizatsiya qilish, suv resurslarini oqilona boshqarish va barqaror ishlab chiqarish usullarini joriy etishni talab qiladi.

Raqamli texnologiyalarni joriy etish, elektron tijoratni rivojlantirish, katta ma‘lumotlar va sun‘iy intellektdan foydalanish unumdorlikni oshirishga va tranzaksiya xarajatlarini kamaytirishga hissa qo‘shmoqda. Shu bilan birga, raqamlashtirish infratuzilma va inson kapitaliga katta investitsiyalarni talab qiladi. IT sektori, elektron hukumat va raqamli biznes platformalarining rivojlanishi iqtisodiyotning raqobatbardoshligini oshirish uchun asos yaratadi, ammo ta‘lim va o‘qitishda tizimli islohotlarni ham talab qiladi.

Bunday sharoitda barqaror iqtisodiy o‘shishni ta‘minlash bir qator o‘zaro bog‘liq chora-tadbirlarni amalga oshirishni talab qiladi. Huquqiy tizimni mustahkamlash, davlat boshqaruvining shaffofligini oshirish va tartibga solishni takomillashtirishga qaratilgan institutsional islohotlar investitsiyalar va tadbirkorlik uchun qulay muhit yaratadi. ta‘lim tizimini modernizatsiya qilish va professional qayta tayyorlash dasturlari orqali inson kapitalini rivojlantirish unumdorlik va innovatsiyalarni oshirishga yordam beradi.

Ilmiy tadqiqotlarni qo‘llab-quvvatlash, texnoparklarni rivojlantirish va startaplarni rag‘batlantirishga qaratilgan innovatsion siyosat iqtisodiyotni tarkibiy modernizatsiya qilish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi. Shu bilan birga, fiskal, pul-kredit va tashqi iqtisodiy siyosatni muvofiqlashtirish tashqi zarbalarning ta‘sirini yumshatishga va makroiqtisodiy barqarorlikni saqlashga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, bugungi sharoitda iqtisodiy o‘shishning barqarorligi davlatning institutsional islohotlar, inson kapitaliga investitsiyalar, raqamli transformatsiya va innovatsion

rivojlanishni birlashtirgan izchil va muvofiqlashtirilgan siyosatni amalga oshirish qobiliyati bilan belgilanadi. Iqtisodiy boshqaruvga kompleks yondashuv global beqarorlik xavfini minimallashtirishga va uzoq muddatli, muvozanatli rivojlanishni ta’minlashga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Macroeconomics — makroiqtisodiyot bo‘yicha zamonaviy darslik.
2. O‘zbekiston Iqtisodiyot va moliya vazirligining “Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish to‘g‘risida”gi hisobotlari.
3. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi ma’lumotlari.
4. O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining yillik hisobotlari.

UDK:338.48

**TURISTIK XIZMATLAR BOZORINING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI VA
TURISTIK XIZMAT TURLARI DIVERSIFIKASIYALASHUVIGA YONDASHUVLAR**

**ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ РЫНКА ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ И ПОДХОДЫ К
ДИВЕРСИФИКАЦИИ ВИДОВ ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ**

**FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF THE TOURIST SERVICES MARKET AND
APPROACHES TO THE DIVERSIFICATION OF TYPES OF TOURIST SERVICES**

Asraqulov Abduraxmon Sultonovich

Farg‘ona davlat universiteti Buxgalteriya hisobi va moliya kafedrasida dotsenti

Annotatsiya

Maqolada turistik xizmatlar bozorining rivojlanish xususiyatlari hamda turistik xizmat turlari diversifikatsiyalashuviga nazariy yondashuvlar turli rakurslar bo‘yicha o‘rganib chiqilib, xususiyatlardan kelib chiqqan holda qo‘llaniladigan diversifikatsiya turlari va ulardan foydalanish ko‘rib chiqilgan.

Kalit so‘zlar: turistik xizmatlar, xizmatlar bozori, turistik xizmatlar bozori, diversifikatsiya, turizm industriyasi.

В статье рассматриваются особенности развития рынка туристических услуг и теоретические подходы к диверсификации видов туристических услуг на различных конкурсах, рассматриваются виды диверсификации и их использование, которые используются исходя из характеристик.

Ключевые слова: туристские услуги, рынок услуг, рынок туристских услуг, диверсификация, индустрия туризма.

The article examines the features of the development of the tourist services market and theoretical approaches to the diversification of types of tourist services in various competitions, considers the types of diversification and their use, which are used based on the characteristics.

Keywords: tourist services, services market, tourist services market, diversification, tourism industry.

Jahon miqyosida ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarda yuz berayotgan global o‘zgarishlar ta’sirida bugungi kunda mavjud tizimlardagi bog‘liqliklar hamda tendensiyalar yangicha asosga o‘zgarimoqda. Turli mamlakatlarni o‘ziga birlashtirgan mintaqalar darajasidagi ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarda iqtisodiy faoliyatning ustuvor yo‘nalishlari o‘zgarib, moddiy ishlab chiqarish tuzilmalari ustuvorlikni xizmatlar yo‘nalishiga bo‘shatib bermoqda. Ushbu o‘zgarishlar iste’molchilarning mulk va